

14.8.2020

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite Lausuntopyyntö VN/16199/2020, pvm 3.7.2020

Ympäristöministeriön lausunto hallituksen esityksestä Euroopan meri- ja kalatalousrahastolaista

Maa- ja metsätalousministeriö on viitekohdassa mainitulla kirjeellään pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä Euroopan meri- ja kalatalousrahastolaista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kansallisen toimintaohjelman valmisteluun, hallinnointiin, toimeenpanoon ja seurantaan sovellettavista säännöksistä ohjelmakaudelle 2021–2027. Esityksessä määriteltäisiin Euroopan unionin asetusten edellyttämät kansalliset viranomaiset ja säädettäisiin menettelytavat Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tukien myöntämiseen, maksamiseen ja takaisinperintään liittyen. Esitys perustuu ohjelmakaudella 2014–2020 sovelletun toimintamallin säilymiseen pääosin ennallaan kuitenkin siten, että sääntelyä uudistettaisiin Euroopan unionin ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti.

Viranomaisten osalta esityksessä todetaan, että maa- ja metsätalousministeriö toimisi Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta vastaavana hallinto- ja tarkastusviranomaisena sekä vastaisi kirjanpitotoiminnosta. Ympäristöministeriö pitää esitystä kannatettavana.

Välittävinä toimieliminä jatkaisivat elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA). Vähäisiä muutoksia esitetään mm. ELY-keskusten KEHAn toimivaltaan, joista merkittävin on takaisinperintäharkinnan siirtyminen kehittämis- ja hallintokeskukselta ELY-keskukselle. Ympäristöministeriö kannattaa esitystä, koska KEHA-keskuksen uudet tehtävät ovat osa laajempaa uudelleenjärjestelyä ELY-KEHA välillä, ja siksi nämä muutokset ovat perusteltuja.

Edellisen ohjelmakauden toimeenpanolakiin (2014–2020) nähden esillä olevaan ehdotukseen esitetään uusia kansallisia säännöksiä, jotka liittyvät yhteishankkeiden toteuttamiseen, tuettaviin toimenpiteisiin sekä tietojärjestelmän yhteisrekisterin pitäjiin. Kansallista sääntelyä olisivat myös saajalle asetettavat edellytykset. Lisäksi esityksessä yhtenäistettäisiin kansallista lainsäädäntöä noudattamalla tukien hallinnoinnissa valtionavustuslain mukaisia menettelyjä siltä osin, kun Euroopan unionin lainsäädäntö sen mahdollistaa. Esityksessä tuotaisiin esille, milloin EU lainsäädäntö tai kansalliset tarpeet edellyttävät poikkeamista valtionavustuksista. Ympäristöministeriö pitää perusteltuna, että esityksessä on huomioitu valtionavustuslain rooli valtionavustuksia koskevana yleislakina.

Ympäristöministeriö kannattaa sitä, että meripolitiikkarahoituksen osalta menettely pysyy samana kuin ohjelmakaudella 2014-2020, ja on tärkeää, että valtioneuvoston kanslia toimisi edelleen käyttösuunnitelman vahvistavana tahona.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että rahoituslakiehdotuksen osalta on huomioitava, että kaikkien EU:n menojen on noudatettava Pariisin sopimuksen tavoitteita ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaista vahingon välttämisen periaatetta (Do no harm).

Tehokkaalla ilmastoon liittyvien menojen ja niiden tuloksellisuuden seurantamenetelmällä, joka kattaa raportoinnin sekä asiaankuuluvat toimenpiteet puutteellisen edistymisen tapauksessa, on varmistettava, että seuraava rahoituskehys kokonaisuudessaan edistää Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa.

Ympäristöministeriö toivoo mahdollisuutta antaa lausuntonsa myös lopullisesta HE-luonnoksesta.

Ylijohtaja

Tarja Haaranen

Neuvotteleva virkamies

Penina Blankett

Tiedoksi:

Kansliapäällikkö Juhani Damski

Erityisavustaja Antti Heikkinen

Erityisavustaja Riikka Yliluoma

Erityisavustaja Timo Juurikkala

LYMO